

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Participatiebeleid 'Samenwerken in de gemeente Elburg'	Behandelaar:	Onno de Vries (projectleider inwonersparticipatie)
Datum:	2 december 2025	Zaaknummer:	435457
Portefeuillehouder:	B. Jeensma	Bijlagen:	1

Korte beschrijving voorstel:

De gemeente Elburg werkt graag samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, omdat hun kennis en betrokkenheid onmisbaar zijn. We staan samen voor grote uitdagingen die invloed hebben op ons dagelijks leven. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, zuiniger omgaan met energie en beter voor het milieu zorgen, werken aan goede zorg en welzijn en onze dorpen prettig houden om in te wonen en te werken. Deze uitdagingen kunnen we alleen samen aanpakken. De afgelopen periode heeft de gemeente samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers gewerkt aan nieuw participatiebeleid. Het doel van dit beleid is om inwoners en partners vroegtijdig te betrekken bij plannen en besluiten die hun leefomgeving raken. En om inwoners en partners meer ruimte te geven om zelf initiatieven te nemen die de leefomgeving versterken. De gemeenteraad wordt gevraagd dit participatiebeleid vast te stellen.

Te nemen besluit:

1. Het participatiebeleid 'Samenwerken in de gemeente Elburg' vast te stellen.

Inleiding

Op 10 maart jl. heeft er een themasessie met uw gemeenteraad plaatsgevonden over het plan van aanpak voor het nieuwe participatiebeleid. Conform het plan van aanpak en de uitkomsten van de themasessie zijn we vervolgens in gesprek gegaan met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties over de wijze waarop we in de toekomst met elkaar willen samenwerken bij ontwikkelingen in onze gemeente. De gemeente is volgens de wet Versterking participatie op decentraal niveau verplicht om voor 1 januari 2027 over een vastgestelde participatieverordening te beschikken. Dit participatiebeleid is een noodzakelijke eerste stap om tot een goede verordening te komen.

Beoogd effect

De gemeente Elburg heeft de kracht, kennis en betrokkenheid van onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners hard nodig. We staan immers samen voor grote maatschappelijke uitdagingen die ons allemaal raken. We weten dat we die uitdagingen niet alleen kunnen oplossen. Het participatiebeleid beschrijft hoe we met alle partijen samenwerken aan deze en andere opgaven. Dit vraagt iets van de gemeenteraad, het college van B&W, de ambtelijke organisatie, externe initiatiefnemers en deelnemers aan participatieprocessen. Ook dit staat in het participatiebeleid beschreven.

Het participatiebeleid moet bijdragen aan een goede onderlinge samenwerking tussen alle partijen die bijdragen aan een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeente Elburg. Het beschrijft hoe we met elkaar in gesprek willen blijven, hoe we elkaar beter kunnen vinden en hoe we ieders ideeën en inzet beter kunnen benutten.

Door de wijze van samenwerken vast te leggen in beleid, wordt voor iedereen helder *hoe* participatieprocessen verlopen en wie daaraan welke bijdrage levert. Tijdens participatieprocessen

ontstaan er daardoor – als het goed gaat – minder discussies over de zorgvuldigheid van het proces en kan er meer aandacht zijn voor het inhoudelijke gesprek. De inrichting en uitvoering van een participatieproces worden dan ook minder afhankelijk van de individuele drijfveren of vaardigheden van bijvoorbeeld een projectleider of initiatiefnemer. Hiermee komen we tegemoet aan een wens die tijdens het afgelopen participatieproces veelvuldig door deelnemers is geuit.

Een consequentie uitvoering van het participatiebeleid vraagt iets van alle betrokkenen, ook van de gemeenteraad. Zo zal de gemeenteraad in processen waarin zij het bevoegde gezag is bij de start van een proces een participatieplan vaststellen met daarin heldere kaders voor het proces. En bij de uiteindelijke besluitvorming ontvangt de gemeenteraad een helder participatieverslag zodat de raad kan nagaan of het proces volgens de kaders is verlopen. De gemeenteraad kan de uitkomsten van het proces dan zorgvuldig betrekken in zijn afweging en de deelnemers kunnen na besluitvorming een heldere terugkoppeling ontvangen van wat er met hun inbreng is gedaan.

Argumenten

1. Dit participatiebeleid is tot stand gekomen in gesprek met de gemeenteraad, het college van B&W, de ambtelijke organisatie, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

De afgelopen periode is dit participatiebeleid tot stand gekomen met input van alle partijen die een rol spelen in samenwerkingen rond maatschappelijke opgaven. Met deze partijen is besproken hoe samenwerkingen op dit moment verlopen, wat daarin goed gaat en wat daarin beter kan. En hoe we samenwerking in de toekomst zo kunnen vormgeven dat we met elkaar op een zorgvuldige manier tot oplossingen voor maatschappelijke problemen komen. Alle inzichten zijn verwerkt in dit participatiebeleid en het komt daarmee tegemoet aan een brede behoefte in onze lokale samenleving.

Kanttekeningen

1. Het vaststellen van dit beleid vraagt van de gemeente om het daadwerkelijk uit te voeren en in samenwerkingen het goede voorbeeld te geven.

Met dit participatiebeleid legt de gemeente Elburg de basis voor een duidelijke en toegankelijke manier van samenwerken. Dit beleid helpt bestuurders, medewerkers, maatschappelijke partners én inwoners om elkaar makkelijker te vinden. We maken afspraken helder en zorgen ervoor dat de inbreng van inwoners zichtbaar terugkomt in plannen en besluiten. Zo bouwen we samen aan een leefbare gemeente waar meedenken en meedoen vanzelfsprekend zijn. Dit beleid slaagt als de gemeente het ook daadwerkelijk uitvoert en in samenwerkingen het goede voorbeeld geeft. Slaagt de gemeente hier niet in, dan is het risico dat samenwerkingen niet zorgvuldig verlopen en het vertrouwen niet groeit maar mogelijk afneemt.

Dit beleid is zoals gezegd tot stand gekomen in gesprek met de gemeenteraad, het college van B&W, de ambtelijke organisatie, inwoners, externe initiatiefnemers en maatschappelijke partners. Het komt daarmee tegemoet aan een brede behoefte. Er zijn altijd andere inhoudelijke keuzes mogelijk, maar dat is gezien het doorlopen proces niet voor de hand liggend. Voor het participatiebeleid zelf is geen alternatief. Het participatiebeleid is de voorloper van de participatieverordening die de gemeente wettelijk verplicht is om op te stellen.

Financiën

Eventuele financiële consequenties van dit participatiebeleid worden meegenomen in de Perspectiefnota 2026.

Communicatie/burgerparticipatie

Dit participatiebeleid is tot stand gekomen in gesprek met inwoners en maatschappelijke partners. Deze partijen hebben input geleverd via een online vragenlijst op [Elburg-spreekt.nl](https://elburg-spreekt.nl), gesprekken op straat in alle kernen van de gemeente en via een tweetal bijeenkomsten met alle inwoners en maatschappelijke partners die zich hiervoor hadden aangemeld.

Na het college van B&W van 14 oktober 2025 is het concept-participatiebeleid gedeeld met de organisaties en inwoners die hebben deelgenomen aan de bijeenkomsten met de vraag om feedback. Daarop hebben we alleen van Stichting Wiel een inhoudelijke aanvulling ontvangen. Stichting Wiel waardeert de zorgvuldige manier waarop de gemeente Elburg inwoners en partners betreft bij de

totstandkoming van het nieuwe participatiebeleid'. Naar aanleiding van de feedback van Stichting Wiel zijn de volgende wijzigingen aangebracht in het participatiebeleid:

- Er is extra benadrukt dat het beleid betrekking heeft op fysieke, economische en sociale onderwerpen, met daarbij enkele voorbeelden van sociale onderwerpen. Dit om te voorkomen dat onbedoeld de indruk ontstaat dat het beleid alleen betrekking heeft op fysieke thema's.
- Er is toegevoegd dat we bij de evaluatie over twee jaar ook onze maatschappelijke partners betrekken, zoals dat nu ook is gebeurd bij de ontwikkeling van het beleid.
- Er is bij de beschrijving van de mogelijke ondersteuning van maatschappelijke initiatieven toegevoegd dat deze ondersteuning kan worden geboden door de gemeente, maar in overleg ook door maatschappelijke partners.
- In het implementatieplan is toegevoegd dat in de toolbox ook aandacht wordt besteed aan inclusieve werkvormen voor kwetsbare groepen.

Communicatie over het participatiebeleid

Nadat dit participatiebeleid is vastgesteld vertalen we het in een duidelijke en toegankelijke publieksversie. Deze publieksversie delen we actief via de verschillende gemeentelijke kanalen en met externe initiatiefnemers om hen te stimuleren om de aanpak in dit participatiebeleid ook te volgen. Daarnaast staat in de bijlage van het participatiebeleid een implementatieplan. De uitvoering van dit implementatieplan starten we na vaststelling van dit participatiebeleid op.

Vervolg

Nadat de gemeenteraad het participatiebeleid heeft vastgesteld, wordt dit uitgewerkt in een participatieverordening en een toetsingskader. In de participatieverordening zullen we ook aandacht hebben voor het uitdaagrecht. De participatieverordening wordt vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeente is wettelijk verplicht om voor 1 januari 2027 over een vastgestelde participatieverordening te beschikken.

Participatie is mensenwerk. Het lukt alleen als we samen leren en ontwikkelen. Met dit beleid leggen we de basis, maar het vraagt ook oefening.

Gemeente Elburg weet dat niet alles in één keer goed gaat. Daarom gaan we ervaring opbouwen in de praktijk. We leren van inwoners, partners én collega's. Door te kijken naar wat goed werkt en waar we moeten bijsturen, maken we onze aanpak steeds beter.

Binnen twee jaar maken we een eerste evaluatie:

- Wat is er veranderd in de manier waarop we samenwerken?
- Kunnen inwoners en initiatiefnemers makkelijker hun rol pakken?
- Ervaren collega's meer duidelijkheid?

Op basis van deze evaluatie maken we een leer- en verbeterplan. Zo groeit het beleid mee met de praktijk. De uitkomsten van deze evaluatie worden uiteraard met de gemeenteraad gedeeld en besproken.

Bijlage(n)

1. Participatiebeleid 'Samenwerken in de gemeente Elburg'

Elburg, 2 december 2025

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

ir. J.N. Rozendaal

Mw. mr. A.H. van der Maat-Bosma